

Dues mirades

Cugat

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Una de les parelles de gegants (de gegantons, per ser exactes, atesa la seva mida) més peculiars de Catalunya és la de **Xavier Cugat** i l'anomenada *Musa*, una senyora de pits substancials i d'escot prominent que és una barreja d'**Abbe Lane** i **Charo Baeza**, amb un chihuahua a la mà. **Cugat** va d'esmòquing, amb una batuta i una pipa, amb la seva rialla característica sota el bigoti i amb tot de condecoracions, entre les quals la de l'Orde de l'Oli, en record de la plaça del mateix nom on va néixer el primer dia del segle XX. Aquests gegants se'ls van inventar uns germans entusiastes de les tradicions que regentaven fa anys un dels establiments més dolços, exquisits i antics de Girona, la Granja Mora. Sempre han tingut,

aquests germans i molts altres gironins, una debilitat per una figura que representa just el contrari del que destil·lava la Girona burgesa d'arrels profundes. Potser és per això que el músic genera tanta estimació: perquè va fer tot el que un gironí tipus de l'època no s'hauria atrevit a fer mai. Va viure, que és el missatge que ens va deixar com a llegat a la seva tomba. I viure volia dir conèixer món i conèixer gent i fer espectacles i ser, ell mateix, un espectacle.

Ara, el documental *Sexe, maraques i chihuahuas*, de **Diego Mas**, en recupera l'essència, les anècdotes, les llums i ombres. I espero que **Jordi Puntí** no trigui gaire a enllestir la seva anunciada novel·la sobre **Cugui**, aquest petit gegant. ≡

Cremades vives

EMMA **Riverola**

Dieu joves yazidites van ser engabiades i cremades vives pel Daesh dijous passat. Venudes com a esclaves, s'havien negat a mantenir relacions sexuals amb els gihadistes. Es calcula que unes 3.000 dones yazidites han sigut segrestades des de l'agost del 2014. «Com més temps passen sota el poder de l'Estat Islàmic, més horrible és la seva vida. Comprades, venudes, violades i privades dels seus fills», relata l'oenagé Human Rights Watch. Un sinistre mercat de la carn que és més que una manifestació de barbàrie, de fanatisme, de menyspreu absolut per la vida. És, aprofundint més en la perversió, un fàcil, ràpid i lucratiu negoci.

El mateix dia que les 19 dones

morien davant la mirada de centenars de persones a Mossul, el secretari general de l'ONU advertia que el Daesh, Boko Haram i altres grups extremistes usen la violència sexual per atraure o retenir combatents i per generar ingressos. S'estima que només durant el 2014 la comunitat religiosa yazidita ha pagat rescats per valor de 45 milions de dòlars. «La guerra de conquesta dels grups extremistes s'està lliurant en i sobre dones i nenes», va afirmar **Ban Ki-moon**. Una guerra en la qual les dones només acumulen pèrdues. La individual i la col·lectiva. En els seus cossos esclavitzats els gihadistes busquen la seva aniquilació personal però, també, la destrucció de la societat a la qual pertanyen. La més perfecta i eficaç arma de guerra. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA
Espinàs

Homenatge als fidels de Marata

Ja fa molts anys que rebo, de tant en tant, un imprès que m'anuncia la celebració d'un concert. Es fa dir parròquia de Santa Coloma de Marata, al municipi de les Franqueses del Vallès, però ja són coneguts com els concerts de Marata. M'han fet arribar regularment aquesta informació des de l'any 1973!

He volgut connectar amb qui figura a l'imprès de la convocatòria. Es diu **Cardús** i ha resultat ser el rector de la parròquia. M'explica que Marata és el nom que rep el conjunt d'unes 60 masies de la zona.

M'ha dit també que **Claudi Arimany** és qui ajuda i assessora a la celebració d'aquests concerts i que vénen a escoltar-los habitants d'altres poblacions, com Terrassa, Mataró, Sabadell, Granollers... Fins i tot hi ha qui, invàlid, arriba a Marata amb lli-tera.

Modestes iniciatives com els concerts en una parròquia només mereixen l'aplaudiment

Temps enrere, feien a Marata sis o vuit concerts a l'any, ara són uns quatre, però la qualitat no ha baixat. Miro el programa del concert de juny i hi trobo el flautista **Jordi Gendra**, que ha estat invitat per la Camerata d'Amsterdam, i de **Carles Pertegaz**, que ha sigut solista en diversos festivals dels Estats Units.

Aquests concerts de Marata són una mostra del que es pot aconseguir amb voluntat i amb rigor, i he d'aplaudir no tan sols els organitzadors i els músics sinó també la col·laboració fonamental que hi aporten unes empreses, sovint modestes, de l'àrea de Granollers, les Franqueses del Vallès, Cardedeu, Corró d'Avall... Són ferreteries, ceràmiques, confeccions, gràfiques, fins i tot un hospital veterinari. Aquesta és la Catalunya que no acostuma a sortir als diaris.

El lector em permetrà que no parli, avui, de cap dels temes que sacsegen l'actualitat política ni tampoc de les crisis econòmiques. Parlo d'unes il·lusions i d'unes iniciatives cíviques que no estan en crisi.

A Marata ho demostren. ≡

Sobirania nacional i ciutadana

El procés constituent de tots

La societat catalana vol decidir també sobre altres qüestions més enllà del marc institucional

JAUME
López

En els últims anys, una part important de la ciutadania catalana s'ha expressat en favor de la independència. Les raons són diverses però tots els independentistes coincideixen a voler reconstituir el país, refundar-lo de bell nou, per deixar enrere el fracàs estatutari i el sistema institucional de la Constitució del 78 que, havent permès deixar enrere la dictadura, ha demostrat ser un límit clar al desenvolupament d'una democràcia de qualitat.

El desig de regeneració, però, no és exclusiu dels que defensen la independència. Al contrari. La voluntat de regeneració, de reforma integral, està molt més estesa en la societat catalana, com es posa de manifest quan es té en compte el suport social a totes les formacions polítiques que proposen un procés constituent en els seus programes electorals. Els independentistes vinculen aquest objectiu a l'establiment d'un nou Estat independent, perquè per ells aquesta és l'única garantia que la reconstitució del país sigui efectiva. Els sobiranistes no independentistes, reconeixent la nació catalana, parlen d'un procés constituent en el marc espanyol però sense estar subordinat a la resta de l'Estat. Tenen visions diferents sobre quina és l'eina més efectiva

per desenvolupar-lo, però coincideixen plenament en la necessitat de deixar enrere un règim institucional que ens ha llastat com a país, i que ha deixat sense resposta les potents demandes ciutadanes que s'han expressat en els darrers anys, ja sigui a l'entorn de l'anomenat 15-M, o dels diferents 11-S.

El suport en favor d'un procés constituent possible és tan ampli com el que la ciutadania catalana dona al dret a decidir. De fet, ambdues són expressions d'un mateix tarannà i forma d'entendre la política en què els ciutadans són sobirans per decidir com volen viure i quin ha de ser el seu marc de convivència col·lectiva. Per això, el 80% dels catalans i les catalanes volem decidir quin ha de ser el futur polític de Catalunya. Però volem decidir sobre tot, també sobre altres qüestions, més enllà del marc institucional.

AIXÒ ÉS un procés constituent. Un procés de definició i posada al dia dels principis constituents que ens defineixen com a comunitat política i que han de guiar, emmarcant-les, les decisions polítiques del futur. ¿Com volem que sigui el nostre consum energètic? ¿I la nostra relació amb el medi ambient? ¿El dret a l'habitatge ha de ser efectiu? ¿Quina prioritat ha de tenir en les finances públiques el re-

MONRA

torn del deute? ¿Quin grau de transparència i control ha de poder ser exigida de les nostres institucions? ¿Quin hauria de ser el nostre sistema electoral per promoure una relació de qualitat entre la ciutadania i els seus representants?

Només són una mostra d'unes preguntes que ens hauríem de fer entre tots i respondre entre tots. Que són fonamentals i que, per això mateix, han de ser deliberades més enllà de la sala de plens del Parlament. No totes les seves respostes haurien de formar part, necessàriament, d'una constitució en el sentit estricte del terme. O potser sí. Depèn del concepte que tinguem de constitució. Però, en qualsevol cas, formen part d'uns principis constituents que ens defineixen com a país.

Segurament la societat catalana presenta consensos amplis, més

enllà del dret a decidir, que no hem fet aflorar, ni en el debat sobre la independència, ni en els posicionaments partidistes, sovint amb un component estratègic de curta durada. ¿Quants catalans estarien a favor que tota la ciutadania tinguí dret efectiu a l'habitatge i que es prenguin les mesures pertinents per aconseguir-ho? ¿Només els que voten uns partits concrets? ¿Quants catalans voldrien que el català fos, amb normalitat, la llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya? ¿Només els que són independentistes?

EL DEBAT sobre la independència és essencial, però encara ho és més el procés constituent. Mirar pel retrovisor d'on es vol marxar no sempre és la millor brúixola per decidir cap a on es vol anar. Aquesta és la percepció que, segurament, tenen els defensors del procés constituent que no es declaren independentistes. No cal, tampoc, tenir una fotografia exacta, impossible per altra banda, però sí que cal parlar i construir entre tots les bases constituents. Com més sòlides, més enllà podrem anar en un o altre marc institucional.

El procés participatiu ens l'hem guanyat entre tots, a les places i als carrers, en manifestacions massives el 15-M o l'11-S. La sobirania de les nacions comença en la sobirania dels seus ciutadans. Fem-la realitat. ≡

Professor de Ciència Política (UPF) i portaveu de Reïnícia.